

HAVENKRANT

SAMEN MET BEWONERS, BEDRIJVEN EN GEMEENTEN BRENGT HAVENBEDRIJF ROTTERDAM EEN MOOIE, VEILIGE, DUURZAME EN BEREIKBARE HAVEN DICHTBIJ NR. 61 • JAARGANG 15 • MAART 2024

Win
tickets voor de
havenzomervvaart
P. 6-7

Kop in de wind

Alles over fietsen in de haven

p. 6-7

Warm douchen dankzij havenindustrie
p. 5

Op stap met de neuzen van de milieudienst
p. 9

De rol van kunstmatige intelligentie in de haven
p. 8

Opening strandseizoen
en meer (haven) activiteiten
p. 12

**ONDERTUSSEN
op de bouw-
plaats van
Portlantis
(Maasvlakte 2)**

FOTO: JOHAN KOEDOOD

Sinds juni 2023 wordt op Maasvlakte 2 gebouwd aan het nieuwe, interactieve en veelzijdige havenervaringscentrum Portlantis. Johan Koedood houdt toezicht op de bouw. Gebeurt alles veilig? Wordt de planning gehaald? De bouwconsultant woont in het Zeeuwse Tholen, maar heeft een groot hart voor Rotterdam. Hier leidde hij verschillende bouwprojecten, zoals de imponerende wohntorens Boston en Seattle op de Wilhelminapier en

Depot Boijmans Van Beuningen in het museumpark. En nu is hij dus dagelijks te vinden op de bouwplaats van Portlantis. Tussen de bedrijven door maakt hij graag foto's van de voortgang. Dit recente plaatje toont hoe ver de bouw al is. 'Rond de jaarwisseling is met man en macht gewerkt om het pand wind- en waterdicht te maken. Nu is de afwerking aan de beurt. Bijvoorbeeld de buitentrappen naar het dakterras', vertelt Johan. Deze trappen langs de gevel

springen straks echt in het oog. 'Hieraan herken je Portlantis onmiddellijk', zegt Johan. Ook bijzonder is het atrium. 'Als je binnen bent, kun je dwars door alle verdiepingen richting dak kijken.' Portlantis is ontworpen door architectenbureau MVRDV, bekend van De Markthal en Depot Boijmans Van Beuningen. Begin 2025 opent deze unieke expositie- en ontmoetingsplek in de haven zijn deuren. 'Maar voor die tijd moet nog veel gebeuren', zegt Johan. 'Dus handen uit de mouwen.'

DE HAVENVIBES VAN... Spijkenisse

Hoe kijken inwoners van het havengebied aan tegen hun omgeving? Wat zijn de lusten, wat de lasten? In deze aflevering bezoeken we Spijkenisse. 'Onze bruggen zijn een vloek en een zegen.'

Tja, de brug der zuchten', zegt Joop van der Hor (70), gebarend naar het uitzicht vanuit zijn woonkamer op de vijftiende. In de diepte strekt de rood stalen constructie van de Spijkenisserbrug zich uit over de Oude Maas. 'Ik heb er een haat-liefdeverhouding mee', zegt Joop. 'Je staat er altijd voor te wachten. Maar de andere kant is: die brug heeft me leren relativeren.' Dat zit zo: jarenlang werkte Joop bij de politie in Rotterdam, lange dagen, heftige zaken. 'Als ik 's nachts terugreed, zag ik de verkeerslichten al van verre op rood springen. Balen natuurlijk. Maar daarna heb je even tijd om in je eigen hoofd te kijken, de dag te overdenken. Je neemt afscheid van je werk, je rijdt over de brug, en bent thuis.' Inmiddels is Joop met pensioen. Maar de brug speelt nog altijd een prominente rol

in zijn leven. Al is het maar omdat hij de passerende schepen fotografeert. 'Ik heb een archief van 15.000 foto's. Is er ergens ter wereld een schip in het nieuws, dan kijk ik of het in mijn archief zit.'

Verkeersinfarct

Wachten voor de brug, het is een vast ritueel voor inwoners van Spijkenisse. De Spijkenisserbrug en verderop de Hartelbrug zijn de enige twee directe oeververbindingen, naast de metrolijn onder de Oude Maas. 'Een vloek en een zegen', zegt Joop. 'Enerzijds maken die bruggen ons kwetsbaar. Zodra er eentje uitligt, is er een verkeersinfarct. Anderzijds, zo is mijn overtuiging, is het onze redding. Met een vaste tunnelverbinding waren we nu een buitenwijk van Rotterdam, dan was er geen groene polder meer.'

Wat dat betreft heeft Spijkenisse twee

gezichten. Aan de ene kant uitgestrekte woonwijken onder de rook van de Botlekindustrie. 'Maar fiets je de andere kant op, dan ervaar je rust en ruimte. Dan zit je midden in het weidse land van Voorne-Putten', zegt Joop, die ook graag met een historische bril naar zijn woon-omgeving kijkt. 'Wist jij dat het eiland Putten vroeger vijftien havens en veerstoepen had? Die zijn heel belangrijk geweest voor de ontwikkeling van dit gebied. Door middel van bordjes en een fiets- en wandelroute willen we ze weer een gezicht geven.'

Nachtelijke skyline

Ooit begon Joop zijn loopbaan in de haven. 'Ik deed de havenvakschool, buffelen in scheepsruimen. Een keiharde wereld.' Sindsdien is er veel veranderd. 'Toen was het vies, vuil werk. Tegenwoordig zitten die kraanmachinisten op een schoon kantoor achter een joystick. Wat dat betreft zijn er veel mooie banen in de haven waarmee je goed kunt verdienen.' Natuurlijk is er af en toe overlast. De petrochemie van de Botlek is vlakbij. 'Bij terugkomst van vakantie ligt er viezigheid op de wasbakken.' Maar voor Joop hoort het erbij. 'Ik noem dat de stank en het lawaai van de economie.' Je krijgt er ook wat voor terug: de nachtelijke skyline van de Botlek. 's Avonds is het hier kermis, met al die industriële lichtjes. Zelfs mijn zoon, een bioboer, vindt dat prachtig.'

i Eeuwenlang was Spijkenisse een kleine eilandgemeenschap. De bouw van de (eerste) Spijkenisserbrug in 1903 veranderde dit en vanaf de jaren zestig groeide de gemeenschap explosief. Tegenwoordig telt Spike City - onderdeel van de gemeente Nissewaard - ruim 72.000 inwoners.

FOTO: GERT JAN POS

**'Ik heb een haat-liefde-
verhouding
met de brug'**

Lezerspost

Lezersvragen, prijswinnaars, een foutje in een artikel... Een selectie uit de lezerspost die binnenkwam op de Havenkrant-redactie.

'Wie weet iets over de geschiedenis van deze boot?' Zo begint de e-mail van Roos van Room en Karel Kapteijn die wij in de Havenkrant-postbus aantreffen. En 'deze boot' is WIM, 12,5 meter lang, 3,5 meter breed en hieronder op de foto te zien. WIM voer in de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw als parlevinker - een soort varende buurtsuper - door de Rotterdamse haven, schrijven Roos en Karel. Daarna werd hij omgebouwd tot jacht en veranderde zijn naam in 'TAURUS'. En Karel en Roos, de huidige eigenaren, zijn op zoek naar meer informatie over het verleden van het schip. Dus weet je meer, neem contact op via e-mail: havenkrant@portofrotterdam.com o.v.v. 'WIM'.

WIM in de tijd als parlevinker

Havenkrant-lezers vind je in heel Nederland. Zo bewijst deze foto van Lex Goumare uit Lunteren (Gelderland), die zich verdiept in onze december-editie. 'Het is telkens weer genieten om de Havenkrant te lezen', schrijft Lex in de begeleidende e-mail. Dat zit zo: de roots van Lex en zijn vrouw Yvon (die de foto nam) liggen in Rotterdam. 'Ooit werkte ik nog eens een tijdje bij de douane op Heijplaat', schrijft Lex. Vandaar dat Lex en Yvon graag op de hoogte blijven van alle havenontwikkelingen. Via de krant, maar ook door geregeld zelf op bezoek te gaan. 'Ik doe op zeer kleine schaal rondritten door het Rotterdamse havengebied, waarbij ik erover vertel. Heerlijk!', besluit Lex. Wij wensen Lex, Yvon, maar ook alle andere lezers in Rotterdam en ver daarbuiten veel leesplezier met deze nieuwste editie van de Havenkrant!

Lex verdiept in de havenkrant

GESPOT 'Glad wegdek' op Spijkenisserbrug

Wie wel eens over de Spijkenisserbrug rijdt, zal het niet zijn ontgaan: de maximumsnelheid is daar enige tijd geleden teruggeschroefd van 80 naar 50 kilometer per uur. Daarvoor is een goede reden: 'Glad wegdek op de brug', zoals de borden aan beide zijden waarschuwen. Om die reden krijgt de brug over de Oude Maas een nieuwe asfaltlaag. De werkzaamheden vinden plaats van half april tot half mei en gedurende deze periode is de brug gesloten voor autoverkeer (fietsers kunnen wel oversteken). Een alternatieve route loopt via de N218 (Hartelbrug) en A15. Eind dit jaar krijgen ook de bediening, besturing en bewaking een opknabbeurt. Daarna is de Spijkenisserbrug weer klaar voor de toekomst.

FOTO: GERT JAN POS

22.128

Zoveel mensen stapten in 2023 op het Hoeksveer, de veerdienst Hoek van Holland-Maasvlakte 2. De overtocht duurt 50 minuten en gaat dwars door de havens. De drukste dag was in april met 348 passagiers. Per 31 maart vaart de veerboot weer. De fiets mag gratis mee.

RECREATIEVAART IN DE ROTTERDAMSE HAVEN

'Mijn advies: haal je vaarbewijs'

FOTO: ANP / PETER HILZ

Containerschepen naast plezierjachten: het maakt van de Rotterdamse haven een uniek vaargebied. Maar ook eentje waar je moet opletten. 'Een schip heeft geen rempedaal.'

Zodra het voorjaar aanbreekt, komen de plezierboten onder het afdekzeil vandaan. Dat leidt soms tot grote drukte op de Rotterdamse vaarwegen. 'Mijn advies aan recreanten: haal je vaarbewijs, dat is veiliger voor iedereen.'

een naderend schip. Levensgevaarlijk, stel dat je stil komt te liggen. En ik kan je verklappen: een schip heeft geen rempedaal, een noodstop is onmogelijk.'

En zo zijn er meer zaken waar je als klein plezierbootje tussen de grote schepen rekening mee moet houden. Bijvoorbeeld dat de dode hoek van vrachtschepen tot wel 350 meter lang kan zijn. 'Kun jij de stuurhut van het schip niet zien, ga er dan vanuit dat de schipper jou ook niet ziet', zegt Van Dijk. 'Daarom moet je niet alleen vooruit kijken, maar ook altijd achterom.' Andere adviezen: vaar niet midden op het

water, maar zoveel mogelijk langs de kant. En zorg dat je een marifoon aan boord hebt. 'Dan kun je communiceren met andere schepen. Dat is zoveel veiliger.'

Klein Vaarbewijs

De belangrijkste algemene aanbeveling die Van Dijk heeft voor (nieuwe) bezitters van een pleierschip is: haal je vaarbewijs. 'Oók als het officieel niet hoeft.' Een vaarbewijs is pas verplicht voor schepen vanaf 15 meter of vaartuigen die harder varen dan 20 kilometer per uur. 'Maar binnen onze vereniging raden we iedereen aan

om minimaal je Klein Vaarbewijs te halen. Je bent dan op de hoogte van alle wetgeving, je kent de regels. Dat is veiliger en je voelt je zekerder op het water. Dat maakt het varen een stuk leuker.'

Want dat wil Van Dijk wel benadrukken: je moet weliswaar goed opletten, maar varen op de Rotterdamse waterwegen is absoluut bijzonder. 'Zelf ben je klein en nietig, de schepen en industrie om je heen zijn gigantisch. Je beseft de complexiteit en schaalgrootte van de haven en alles wat erbij hoort. Dat is een machtige ervaring.'

Zee-, binnenvaart- en passagiersschepen, watertaxi's en plezierjachten: op de Rotterdamse waterwegen vaart het allemaal vrolijk door elkaar. Het vormt de charme van de Maasstad, maar de drukte op het water leidt ook geregeld tot gevaarlijke situaties. Soms gaat dat mis, zoals in de zomer van 2022 toen een watertaxi op een rondvaartboot botste bij de Erasmusbrug. Gelukkig konden de schipper en vijf passagiers van de omgeslagen watertaxi tijdig uit het water worden gered. Maar de Onderzoeksraad voor Veiligheid die het ongeluk onderzocht, concludeerde wel: schippers moeten zich bewuster zijn van hun vaargedrag en iedereen moet zich beter aan de regels houden.

Dode hoek

Hans van Dijk kan daarover meepraten. Als voorzitter van watersportvereniging De Nieuwe Waterweg in Schiedam ziet hij het regelmatig bijna misgaan op de Rotterdamse wateren. 'Recreanten met weinig ervaring onderschatten vaak de stroming en golfslag. Ook maken ze vaak een verkeerde inschatting van de snelheid van andere schepen. Dan denken ze nog snel even de vaarweg over te steken voor

'Recreanten onderschatten vaak de stroming en golfslag'

Veilig varen (in de haven)

Wil je meer weten over veilig varen? Check dan zeker de webpagina van het Havenbedrijf met tips, filmpjes en een webinar. Ook de site van 'Varen doe je samen' is een goede bron van informatie over vaarregels, een goede vaaruitrusting en de waterknooppunten. portofrotterdam.com/recreatievaart varendoejesamen.nl

WATERSTEWARDS STAAN KLAAR

Ook komend vaarseizoen komen de waterstewards weer in actie op drukke vaardagen. 'Je moet ons zien als de gastheren en -dames van de haven', vertelt watersteward Roy Rachman van de Dordtse Reddingsbrigade. 'Wij liggen met onze boten op de drukke punten waar recreanten de haven binnenvaren, doorgaans bij de Van Brienoordbrug en ter hoogte van de Euromast. Zodra we watersporters

zien naderen, varen we even langs en delen een Vaarbewaarkaart uit. Daarin staan alle spelregels rondom varen in de haven. Soms geven we een vaaradvies. Bijvoorbeeld als een schip recht op de Van Brienoordbrug afvaart zonder acht te slaan op de beroepsschepen die achteropkomen. Ons advies is dan: ga niet midden op de waterweg varen, maar blijf zoveel mogelijk langs de kant.'

Chemship krijgt nog meer wind in de zeilen

‘Mijn dochter houdt niet van een rokende schoorsteen.’ En dus voorziet Niels Grotz zijn chemicaliëntanker Chemical Challenger van vier zeilen, een wereldprimeur.

Niels Grotz werkt al veertig jaar in de tankvaart en doorliep een prachtloopbaan. Fris van de middelbare zeevaartschool monsterte hij aan bij de gebroeders Broere uit Dordrecht, om elf jaar later in het scheepvaartcentrum van Londen zijn commerciële capaciteiten te ontdekken bij marktleaders als James Fisher en Clarksons. Rederij Stolt Nielsen benaderde hem om mee te helpen het kantoor van de rederij van Londen te verhuizen naar Rotterdam. Zodoende keerde hij terug naar ons land. Tien jaar geleden werd hij algemeen directeur van Chemship. Onder zijn leiding groeide de vloot tot vijftien chemicaliëntankers die vooral varen tussen Turkije, de regio Houston en Noordwest-Europa. Niels is nu bezig met de volgende stap: ‘Mijn dochter houdt niet van een rokende schoorsteen. Ik wil de vloot verduurzamen. Mijn doel is besparing in uitstoot.’ Hij gebruikt daarvoor als ‘proefkonijn’ de Chemical Challenger, een tanker van negen jaar oud, destijds gedoopt door zijn Engelse vrouw Vicky. ‘Het schip heeft al een klein schroefje achterop de grote schroef gekregen voor een betere afvloeijing van het water; een gladde grafietcoating zorgt voor minder weerstand van het water, en we onderzoeken de werkzaamheid van verduurzaamde smeeroilie.’

Luchtstroom

De volgende stap zette de rederij afgelopen februari in de Waalhaven. Daar kreeg het schip vier Ventofoils van het Friese bedrijf Econowind. Dit zijn zestien

meter hoge, inklapbare buizen die bestaan uit twee ‘vliegtuigvleugels’. Elk hebben ze een bolle en rechte kant die recht op zijn geplaatst op de Chemical Challenger. De vleugels helpen bij de voortstuwing van het schip. ‘Net als in de luchtvaart’, legt Niels uit, terwijl hij met een velletje papier de Ventofoil nabootst. De luchtstroom rond een vleugel zorgt dat de druk erboven lager is dan de druk eronder. Dat drukverschil geeft een opwaartse kracht en daardoor blijft het toestel in de lucht. Zo werken ook zeilen op een schip, alleen dan verticaal, dus: niet opwaarts, maar voorwaarts.

Zeilwedstrijd

Met de installatie van deze ‘zeilen’, zoals Niels de Ventofoils noemt, zeilt Chemship sterk aan de wind. Dat past wel bij Niels, hij is een fervent zeiler. ‘Ik ben begonnen bij de zeeverkeners. Heb leren zeilen in een Lelievlet en het nooit losgelaten. Ik heb gesurft, aan catamaranzeilen gedaan; op grote boten gevaren. Ik houd van een zeilwedstrijdje en ben altijd blijven varen.’ Ook bij de toepassing van deze duurzame innovatie zoekt Niels de uitdaging: ‘Wij zijn de eerste die er vier gebruiken en sowieso de eerste chemicaliëntanker ter wereld met windvoortstuwing. Ik kan dus nog nergens nagaan hoe goed die zeilen het zullen doen. Maar we gaan de besparing van uitstoot – want daar is het mij om te doen – goed in de gaten houden.’

‘De zeilen helpen bij de voortstuwing’

HERKEN DE CHEMICALIËNTANKER

Chemicaliëntankers zijn oranje en aanzienlijk kleiner dan olietankers. Maar anders dan deze laatste schepen hebben ze verschillende producten aan boord. Daarom heten ze ook wel ‘producttanker’. De chemicaliëntanker is pas na

de Tweede Wereldoorlog echt op gang gekomen’, vertelt Niels. ‘Toen wilde Dow Chemicals in grote hoeveelheden gaan verschepen en kwam de vraag op gang naar opslag, distributie en schepen. Rederijen als Odfjell en Stolt zijn

allemaal eind jaren vijftig begonnen. Eerst met het ombouwen van olietankers naar chemicaliëntankers. Nu varen er chemicaliëntankers van 40.000 ton met 58 compartimenten en 58 pompen, goed voor evenzoveel producten.’

VIJF VRAGEN OVER WARMTELINQ

Warme huizen dankzij havenindustrie

Douchen of je huis verwarmen met 'restwarmte' van industrie uit het havengebied. Dat is straks op allerlei plekken mogelijk dankzij het ondergrondse buizen-netwerk van WarmtelinQ. Hoe werkt het, wat zijn de voordelen en andere prangende vragen over dit warmtenet.

FOTO: ANP / LAURENS VAN PUTTEN

1 Huizen verwarmen met restwarmte uit de Rotterdamse haven: hoe werkt dat?

De haven staat vol fabrieken waar van alles wordt gemaakt. Daarbij komt hitte vrij die nu in de lucht of het water verdwijnt. En dat geldt bijvoorbeeld ook voor de afvalverbranding. Zonde, want tegelijkertijd hebben we warmte nodig om onze huizen te verwarmen of te douchen. Daarom gebruikt WarmtelinQ deze 'restwarmte' om water te verhitten. Transportbuizen brengen dit verwarmde water naar huizen en bedrijven in Zuid-Holland. Daar kan het dankzij een aansluiting worden gebruikt voor de 'verwarmingsvraag'.

2 Wat zijn de voordelen van verwarmen met restwarmte?

De belangrijkste voordelen: er wordt minder warmte geloosd in het (haven-)water en de aangesloten huizen en bedrijven gebruiken geen CV-ketel op aardgas meer. Dankzij WarmtelinQ kunnen zo 120.000 huizen duurzaam worden verwarmd. Dit scheelt de uitstoot van 180.000 ton CO₂ per jaar. Voor vergelijkbare milieuwinst moet je 1100 voetbalvelden volleggen met zonne-

panelen of 100 grote windmolens op land plaatsen.

3 En wat als de havenindustrie duurzamer wordt? Is er dan nog genoeg restwarmte?

Ja, ook als fabrieken meer duurzame brandstoffen gebruiken, blijft er restwarmte vrijkomen. Daarnaast is WarmtelinQ een 'open netwerk'; je kunt er ook andere warmtebronnen op aansluiten, bijvoorbeeld duurzame

Voor de aanleg van de warmtetransportleidingen worden straten en wegen tijdelijk opgelegd.

warmte uit de aardbodem ('aardwarmte' of 'geothermie' genoemd).

4 De leidingen lopen onder andere door Vlaardingen en Schiedam; wat merken omwonenden van de aanleg?

De leidingen lopen ondergronds. Voor de aanleg worden daarom straten en wegen opengemaakt en soms tijdelijk afgesloten. Parkeren kan ook niet altijd in de buurt. Woon je in de buurt van een leidingtracé, dan houdt WarmtelinQ je op de hoogte. Je krijgt een uitnodiging voor een bewonersbijeenkomst of een rondleiding op het bouwterrein. Eind 2025 is het leidingtracé klaar dat loopt via de gemeenten Vlaardingen, Schiedam, Midden-Delfland, Delft, Rijswijk en Den Haag. Daarna worden de leidingen doorgetrokken van Rijswijk naar Leiden. Eind 2027 is WarmtelinQ helemaal af. Gemeenten bepalen of en welke wijken zij aansluiten op het warmtenet.

5 Waarom lopen de leidingen naar Den Haag en Leiden; is dichterbij de haven geen behoefte aan restwarmte?

Jazeker, en nabij de haven wordt al restwarmte ingezet. Warmtebedrijf Rotterdam (tegenwoordig eigendom van energiebedrijf Vattenfall) transporteert warmte uit het havengebied naar Rotterdam. Daar wordt het gebruikt voor de stadsverwarming en voorziet zo in de warmtevraag van de ongeveer 60.000 aangesloten huizen.

Meer info op: warmtelinq.nl

De reis van restwarmte

Huizen en bedrijven verwarmen met 'restwarmte', dat kan dankzij warmtewisselaars. Zij fungeren als warmtedoorgeefluik, zodat de cv thuis gloeit met fabriekswarmte.

Samen uit, s

Duizenden fietsers rijden vanaf het voorjaar tochten door de haven en Martine Rijnberg en Wim Bos zijn enthousiaste leden. 'Ar

Wim (75) fietst graag over de Van Brienoordbrug, de enige 'berg' in de omgeving.

'Nadat mijn vrouw zeven jaar geleden overleed, ben ik gaan fietsen om de 'kop leeg te maken'. Het is de beste stap die ik de laatste jaren heb gezet. Ik kwam terecht bij een ongelooflijk warme club mensen. Ik rijd op woensdagen vaak met de pensionado's onze rondjes. We gaan via de Van Brienoordbrug naar het zuiden. Deze brug is de enige 'berg' in de wijde omgeving. Zo oefenen we voor de klimmetjes in het buitenland, zoals de Mont Ventoux in Frankrijk. Die heb ik al een paar keer bereden. Via de Beneluxtunnel rijden we terug naar huis. Soms pakken we Maasvlakte 2 mee en dan heb je tachtig kilometer op de teller staan. Op de Maasvlakte is het vaak afzien door de wind en de omgeving is niet echt romantisch. Veel industrie, maar het is wel ons gebied, we zijn ermee opgegroeid.'

Voorwiel

'Ik heb al een paar keer de Harbour Tour gereden en dan fiets je in gebieden waar je normaal niet mag komen. Ik kijk er mijn ogen uit. Er zijn fietsers die alleen naar hun voorwiel kijken. Wij roepen altijd: kijk om je heen, want er is zoveel moois te zien. Anderen fietsen misschien liever door het bos, maar ik vind de haven geweldig. Onderweg drinken we een kop koffie bij dezelfde tent als waar burge-meester Aboutaleb komt. Dat zijn leuke momenten. En: ik voel me nog steeds fit. Ik hoop nog vijf jaar door te gaan, dan ben ik tachtig. Dit jaar maken we met de club een fietstocht waarin we door alle provincies fietsen. In drie dagen 710 kilometer, ga er maar aanstaan.'

TIPS VOOR FIETSEN IN DE HAVEN

In het havengebied ligt ruim 175 kilometer aan Fietsknooppunten paden, langs indrukwekkende havencomplexen en onverwachte natuur. Wat zijn de mooiste tochten, de beste pauzeplekken voor appelgebak en waar kun je je band plakken? Hiernaast vind je alle tips op een rijtje. Maar de belangrijkste is: pak je fiets en ga zelf op havenontdekkingstocht!

Doe mee aan de Harbour Tour, het jaarlijkse havenfietsfeestje

Begin maar vast met trainen: op zondag 15 september is de achtste editie van de Harbour Tour. Deze toertocht van 60 tot 140 kilometer voert langs een unieke combinatie van rauwe havenindustrie en prachtige natuurgebieden.

Elk jaar doen er zo'n 2000 toerfietsers mee aan deze tocht door de Rotterdamse haven, Zuidland, Vierpolders en Rockanje. 'Je fietst door havenloodsen en langs containers, plekken die normaal gesproken niet toegankelijk zijn', zegt Amber Middelhoeke van

de organisatie van de Harbour Tour. 'We maken er elk jaar een feestje van. Er is een dj aanwezig, je krijgt een medaille, kortom: een leuk dagje uit met je fietsvrienden.'

De route wordt jaarlijks aangepast. Amber: 'Elke editie doen andere havenbedrijven mee die hun terrein beschikbaar stellen. Zij vinden het leuk dat fietsers door en langs hun loodsen rijden.'

De Harbour Tour is voor alle soorten fietsers toegankelijk, zowel e-bikers als fanatieke wielrenners. Je kunt kiezen uit vier afstanden: 60, 80, 100 of 140 kilometer. Amber: 'De meeste deelnemers komen uit de regio Rotterdam, maar soms

ook van verre: Groningen, België, zelfs Duitsland.'

Meer info: harbourtour.nl

Juich voor de rensters van Le Tour de France Femmes als ze door de haven zoeven

De grootste wielervedstrijd voor vrouwen komt naar Rotterdam. Le Tour de France Femmes start op maandag 12 augustus gaat dwars door de havens via Rotterdam, Schiedam, Vlaardingingen en Rozenburg naar Den Haag. Een dag later volgt een etappe van Dordrecht naar Rotterdam. Dit is er ook een individuele tijdrit door de

Win

De Havenkrant geeft tickets weg voor de havenzomervaar: een vaartocht met de FutureLand Ferry in de avondschemering inclusief hapjes en drankjes. Stuur een bericht naar havenkrant@portofrotterdam.com o.v.v. 'havenzomervaar' en wie weet ben jij een van de gelukkigen!

samen thuis

aven, veelal in toerclubverband. Fietspromo Maassluis is zo'n club
anderen fietsen liever door het bos, ik vind de haven geweldig.'

Martine (53) vindt het fijn dat je in de haven nog rustig kunt fietsen.

'Ik houd er niet van om alleen te fietsen. Dus reed ik vijf jaar geleden een paar keer op proef mee met een groep en werd enthousiast. Zodra het weer langer licht is, fietsen we op woensdagavond met zijn allen. We vertrekken om zeven uur en trappen zo'n vijftig kilometer door de omgeving, onder andere langs de Waalhaven, door de Beneluxtunnel en Pernis. We maken in het weekeinde ook langere tochten, bijvoorbeeld richting Renesse of we gaan met de veerpont van Hoek van Holland naar de Maasvlakte 2 en dan via Rozenburg terug. De haven is een stoere omgeving en dat is mooi om te zien.'

Lekke band

'Er komen steeds meer vrouwen bij onze toerclub. Daar zitten snelle rijders bij. De groepen worden dan ook ingedeeld naar sterkte. Als iemand een lekke band heeft, stoppen we. Want ons motto is: samen uit, samen thuis. Veiligheid staat voorop en bij de club kun je de cursus 'Eerste hulp bij ongelukken' volgen. Elke groep heeft ook een wegkapitein die zorgt dat we de afgesproken snelheid rijden en ons aan de verkeersregels houden. In de haven kun je nog rustig fietsen. Een rit naar Scheveningen door de duinen is tegenwoordig te druk. Wel ligt in de haven soms een stoepregel los, maar we letten goed op. Gezelligheid is belangrijk. Als we een lange rit maken, stoppen we vaak even, bijvoorbeeld bij Zout of Zoet in Steldam of bij golfclub Oude Maas bij Rhoon, beide met een groot buitenterras. Dan nemen we een kopje koffie en appelgebak. Ja, dat hoort ook bij een fietstocht door de haven.'

stad met de Erasmusbrug als startpunt. Wie weet doe je inspiratie op om (een deel van) de routes zelf te fietsen. Meer info: letourfemmes-rotterdam.nl

Pauzeer hier voor koffie & appelgebak met havenuitzicht (of een broodje om hongerklop te voorkomen...)

- Aan de rand van het Oostvoornse Meer, met de dynamiek van het Rotterdamse havengebied op de achtergrond ligt Paviljoen de Duinrand. paviljoeneduinrand.nl

- Smickel inn. In de duinen van de Maasvlakte zie je grote schepen arriveren en vertrekken. facebook.com/SmickelInnBalkonvanEuropa

- Een van de meest afgelegen terrassen van de haven ligt op de punt van Langtong Rozenburg: cafetaria Het Kompas. facebook.com/HetKompast

Gastvrijpunten om je band te plakken

Gastvrijpunten zijn de ideale pleisterplaatsen voor fietsers. Je kunt er iets eten of drinken, maar ook je band oppompen of plakken (plaksetje en pomp aanwezig),

naar het toilet, je flesje water vullen of je e-bikeaccu opladen. Op de Maasvlakte is een gastvrijpunt bij FutureLand, maar je vindt ze ook in Oostvoorne, Maassluis en Brielle. anwb.nl/eropuit/gastvrij

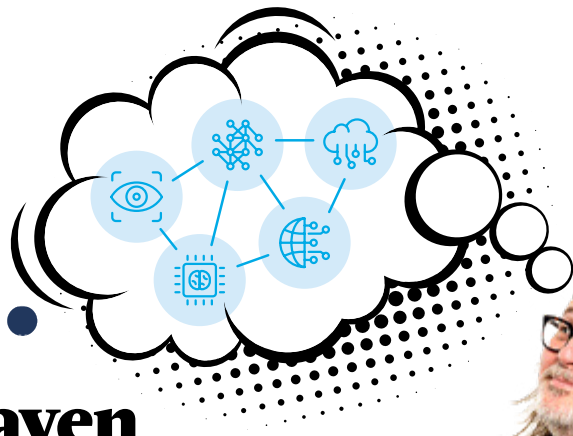
Nog meer fietstips

- Met de ANWB Fietsknooppuntenplanner maak je je eigen fietsroute over de ruim 175 kilometer fietspaden die het havengebied rijk is. anwb.nl/fietsroutes/fietsknooppuntenplanner
- Dit is dé website voor fietsende Rotterdammers met tips, routes en evenementen: www.rotterdamopdiefiets.nl

- Op zoek naar avontuurlijke fietsroutes? Loop dan eens binnen bij Port Pavilion in het Leuvepaviljoen (Schiedamsedijk 68, Rotterdam). Hier vind je de meest verrassende tips voor havenuitstapjes, ook op de fiets.
- Doe net als Martine en sluit je aan bij een van de vele fietstoerclubs in het havengebied. Hier kun je terecht voor de combi sport en gezelligheid. Enkele van de bekendere clubs: De Rotterdamse wielervereniging cs010.cc Toerclub Voorne-Putten tcvp.nl Toerclub Rijnmond tcrijnmond.nl FietsPromo fietspromo.nl

Werk in de haven

Kunstmatige intelligentie in de haven 'De haven krijgt een digitale dubbelganger'

Robotkranen, denkende kademuren en zelfstandig varende schepen. Kunstmatige intelligentie maakt de haven steeds slimmer. Wat brengt het ons? Zijn er ook nadelen? We vragen het aan Erwin Rademaker, innovatiespecialist bij Havenbedrijf Rotterdam.

Bij de haven denk je aan schepen en containers, niet aan artificial intelligence (AI). Of is dat achterhaald?

'De haven is juist de plek voor slimme AI-toepassingen. Er zijn nu al gerobotiseerde terminals waar van alles met elkaar 'praat', zoals kranen, containers en transportmiddelen. Deze ontwikkeling gaat de komende jaren verder. Let op: voor je het weet, vaart een autonoom, zelfvarend schip de haven van Rotterdam binnen. Zuid-Korea bouwt dit soort schepen al. En wereldwijd experimenteren havens volop met AI-toepassingen.'

Hoe verandert AI de haven van de toekomst?

'Je moet het zo zien: in de

toekomst heb je naast de 'echte' haven ook een digitale versie. Deze digitale dubbelganger bestaat uit data en draait op laptops en mobiele telefoons in de vorm van apps. Schepen, treinen, vrachtwagens, containers, kranen, kademuren: al deze objecten kunnen met elkaar communiceren, zelfstandig 'denken' en beslissingen nemen. Stel: op een kademuur vaart een schip af, te snel en met een te scherpe hoek. Dan 'ziet' die muur dat en communiceert met het schip dat de schroef minder hard moet draaien om een aanvaring te voorkomen.'

Wat merken omwonenden van de haven ervan?

'Nu nog niet zoveel, het meeste

gebeurt achter de schermen. Maar binnenkort zullen er bijvoorbeeld drones zichtbaar zijn die wegen en kademuren inspecteren. Dat gebeurt al volop in andere havens en sectoren. Hierdoor wordt schade sneller gesignaleerd en gerepareerd. Zo ondervinden omwonenden minder hinder.'

Er is ook angst voor AI; is die angst terecht?

'AI kijkt objectief naar situaties, dat kan bedreigend zijn. Het houdt geen rekening met menselijke gevoelens en ervaringen; dat kan weerstand opleveren, bijvoorbeeld wanneer veranderingen te snel gaan. Tegelijkertijd is die objectiviteit overzichtelijk en duidelijk. Politieke en persoonlijke overwegingen

spelen geen rol bij AI-besluiten. Op zich kan dat processen versnellen en de overlast verminderen waarmee veranderingen gepaard gaan.'

Verdwijnen havenbanen door AI?

'Er zullen banen verdwijnen, net zoals veel havenbanen van vijftig of honderd jaar geleden niet meer bestaan. Daartegenover ontstaan ook nieuwe banen in de haven, bijvoorbeeld op het gebied van cybersecurity, foutcontroles en toezicht houden. De achilleshiel van AI is de beveiliging van de systemen waarop het draait. Dat moet goed gebeuren, zodat het risico op hacks minimaal is. Cybersecurity wordt even belangrijk als de beveiliging van fysieke objecten nu.'

FOTO: JURGEN HUISKES

#STOEREHAVENBEROEPEN Probleemoplosser voor schepen

OOK AAN DE SLAG?

Kevin (35) werkt als cargadoor voor Wilson, een Noorse rederij met 140 schepen. Zijn missie: regelen dat de schepen soepel en zonder tijdverlies de Rotterdamse haven in en uit varen. 'Problemen oplossen is wat ik doe.'

'Je kunt het zo gek niet verzinnen of ik regel het. Het schip moet bijvoorbeeld geladen worden en wij zorgen voor de laad- en douanepapieren. Maar we hebben ook contact over de ligplaats van het schip met de stuwadoor, een logistiek medewerker die zich bezighoudt met laden en lossen van schepen. Ik zorg voor de bevoorrading aan boord, zoals eten en drinken of bestel scheeps-onderdelen. We zijn een spin in het web en overleggen met ontzettend veel leveranciers. Ons doel: zorgen dat de schepen zo soepel mogelijk de haven in en uit varen. Het meeste regelwerk doe ik vanuit kantoor, via de mail en telefoon. Maar soms ga ik aan boord van het schip om te overleggen met de kapitein. Vaak ligt een schip langs de kade en kan ik er zo op, soms gaan we er met de boot naartoe. Je

'Pratend met handen en voeten komen we er altijd uit'

komt op het schip in aanraking met culturen uit de hele wereld. Dat is een van de leuke dingen van mijn werk. Niet iedereen spreekt even goed Engels, de voertaal binnen de scheepvaart. Maar pratend met handen en voeten komen we er altijd uit.' Kevin heeft verantwoordelijk werk. 'Stel je voor dat door ons toedoen een schip op de verkeerde plek komt te liggen. Dat heeft flinke consequenties voor andere schepen die moeten wachten. En tijd is geld in de scheepvaartwereld, dat kunnen we ons niet veroorloven. Problemen oplossen is wat ik dagelijks doe. Soms krijg ik vragen over zaken waar ik geen verstand van heb. Dan willen ze een specifiek motoronderdeel dat ik niet ken. Ik ga dan op onderzoek uit en probeer iemand te vinden met verstand van zaken. En daar leer ik dan weer van.'

Kwaliteiten
Je moet stressbestendig zijn, maar ook probleemoplossend. 'Elke dag gebeurt er wel iets onverwachts', zegt Kevin. Verder moet je in teamverband kunnen werken (Kevin werkt in een team van acht cargadoors). En: bereid zijn om 's avonds en 's nachts te werken, want het werk gaat 24/7 door.

Opleiding
Kevin heeft de opleiding Manager Havenlogistiek op het STC gedaan. Maar je kunt ook starten met Cargadoor I en II.

Cargadoor worden?
Er is veel vraag naar cargadoors. Misschien iets voor jou? Op deze website vertellen cargadoors over hun veelzijdige baan: cargadoorworden.nl

FOTO: RIES VAN WENDEL DE JOODE

Ook werken in de haven?

In de regio Rotterdam-Rijnmond werken ruim 190.000 mensen in de haven en logistieke sector. In heel Nederland zorgt de haven voor meer dan 500.000 banen. Van techniek tot marketing en van logistiek tot nautisch werk, zoals dat van de loodsen en roeiers. De haven heeft interessante functies in alle richtingen voor mannen en vrouwen. Interesse? Kijk dan eens op een van deze websites. Benieuwd wat je zoal kunt verdienen in de haven? Check loonwijzer.nl

KIJK VOOR VACATURES OP:

- watertalent.nl
- talent-gezocht.nl
- navigocareer.com
- portofrotterdam.com/vacatures
- werkeninderotterdamsehaven.nl

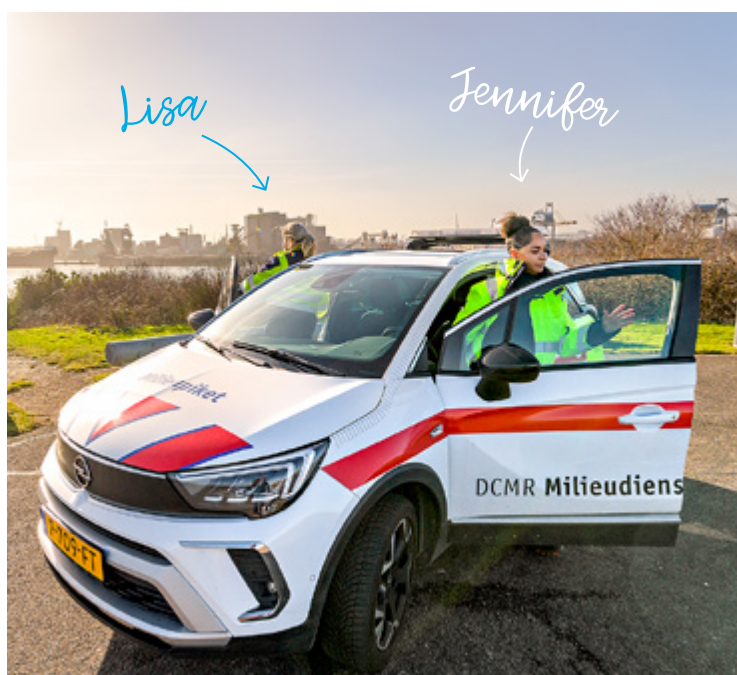
Op stap met de 'neuzen' van DCMR

Ruik je buiten een gek luchtje, dan meld je dat bij DCMR Milieudienst Rijnmond. Maar wat gebeurt er daarna? De Havenkrant keek mee in de meldkamer waar alle geur- en geluidsklachten binnenkomen 'Onze neuzen zijn goed getraind.'

Het is een soort cockpit, de werkplek van Christiaan van Westing. Acht beeldschermen hangen er voor zijn neus, waarop van alles om aandacht vraagt. In groene en rode kolommen verspringen cijfers, op een interactieve havenplattegrond bewegen gekleurde icoontjes en op een ander scherm komen berichtjes binnen. Ondertussen beantwoordt Christiaan via zijn headset telefoontjes. We zijn hier in de meldkamer, het kloppend hart van DCMR Milieudienst Rijnmond; dit is de plek waar dag en nacht meldingen van geur- en geluidshinder – 'stank' en 'lawaai' in de volksmond – binnenkomen. Aan Christiaan en zijn collega's de taak om uit te zoeken wie of wat de veroorzaker is. 'Een soort detectivewerk waarbij we allerlei informatie moeten combineren.' Hoe gaat dat in zijn werk? Het eerste waar Christiaan naar kijkt, zo legt hij uit, is: waar komt de melding vandaan? Of: meldingen. 'Zeker als er sprake is van serieuze overlast, stromen de webmeldingen en belletjes bij ons binnen.' De locaties van al die meldingen verschijnen als stipjes op een kaart op een van Christiaans beeldschermen. 'Dan checken we de windrichting- en snelheid, zodat we een inschatting kunnen maken van de bron van het geluid of de geur.' Soms is het dan meteen duidelijk. 'Bedrijven geven ons allerlei informatie over mogelijke overlast. Bijvoorbeeld als een installatie in onderhoud gaat. Of als er sprake is van een procesverstoring waardoor gassen ontstaan die – veilig en milieuverantwoord – moeten worden afgefakkeld. Dan is het een kwestie van: één plus één is twee.'

Rubberlicht

Maar soms hebben de meldkamermedewerkers ook geen idee. En dan komen de collega's in beeld die 'piketdienst' hebben. Deze inspecteurs kunnen op elk moment worden gebeld om op onderzoek uit te gaan. Zoals vandaag Lisa Hoek en Jennifer Hanko. Op de punt van de Landtong Rozenburg stappen ze uit hun DCMR-dienstauto. Er is een geurmelding en ze gaan ter plaatse poolshoogte nemen. Daarvoor hebben ze een zogenaemde PID-meter bij zich die gassen kan detecteren. 'Maar die is meer ter ondersteuning. We gebruiken in de eerste plaats onze neus, uiteindelijk ons meest betrouwbare

Christiaan ontvangt in de meldkamer klachten over geur- en geluidshinder en werkt nauw samen met zijn collega-inspecteurs in de haven om de overlastbron op te sporen.

'Het is een soort detectivewerk dat we doen'

instrument', zegt Jennifer. Een goeie neus is dan ook een vereiste voor dit werk. 'Vooraf wordt je neus getest', vertelt Christiaan. 'Gelukkig bleek ik vrij goed te kunnen ruiken.' Tijdens een training leer je allerlei geuren onderscheiden. 'Denk aan de lucht van verschillende soorten olie, chloor, rubber, maar ook zwavel – dat ruikt als rotte eieren – of de zoetige gistingsgeur die vrijkomt bij de productie van bio-ethanol.' Zo leer je geuren te herleiden tot bedrijfsactiviteiten. 'In

belangrijke mate is het dus een kwestie van je neus volgen en als een geurdetective de haven doorkruisen', zegt Jennifer. Dat vereist soms vasthoudendheid. 'Ik ben wel eens zo vaak heen en weer gereden dat de douane me aanhield', vertelt Lisa. Lachend: 'Ze dachten dat ik een drugs uithaler was.'

Frustrerend

Denken de inspecteurs beet te hebben, dan wordt dit altijd gecheckt. 'Soms kloppen we letterlijk aan de deur', zegt Christiaan. 'Hebben we gelijk dat deze geur of dit geluid hier vandaan komt? En zo ja: valt er iets aan te doen?' Soms kan dat

meteen. Een lawaaiige installatie die wordt uitgezet zodat omwonenden kunnen slapen. Soms is het ingewikkelder en moet het bedrijf aanpassingen doen. 'Dat is soms frustrerend', zegt Christiaan. 'Het lijkt alsof er niks met een klacht gebeurt. Dat is niet zo: wij bouwen een dossier op waarmee je – al dan niet via de rechter – een verandering kan afdwingen. Zo'n bedrijf moet bijvoorbeeld een geurbehandelingsinstallatie installeren. Vandaar dat wij altijd zeggen: blijf melden, alleen zo kunnen we overlast aanpakken.' Jennifer en Lisa hebben ondertussen 'geroken' op de Landtong. Vooralsnog hebben ze de bron van de geurhinder niet kunnen vaststellen. Dus stappen ze in de auto om hun neuzen elders in de wind te steken. Jennifer: 'Hiervoor werkte ik in een lab. Interessant, maar nu heb ik het gevoel echt iets bij te dragen. Als ik tijdens een dienst één klacht kan oplossen, ga ik met een goed gevoel naar huis.'

WERKEN BIJ DCMR

DCMR Milieudienst Rijnmond houdt toezicht op bedrijven met een hoog risico voor het milieu. Er werken bijna 700 mensen die zich bezighouden met vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en

natuurwetgeving. Bij de meldkamer – 24/7 bereikbaar – werken een kleine twintig mensen. DCMR is voortdurend op zoek naar talent: zowel doorgewinterde experts als studenten en starters. Check hier de vacatures: werkenbijdcmr.nl

ELEKTRONISCHE NEUZEN SNUIVEN MEE

Tien jaar geleden installeerde het Havenbedrijf 250 elektronische neuzen in het havengebied. Deze zogenaamde e-noses zijn heel gevoelig voor veranderingen in de luchtsamenstelling. 'Zo kunnen we snel inspelen op het vrijkomen van hinderlijke of gevaarlijke gassen', zegt Christiaan van Westing van de DCMR-meldkamer. Vooral bij het opsporen van 'ontgassende schepen' blijken de e-noses effectief. 'Schepen ontlichten hun ruim voordat ze nieuwe lading in ontvangst nemen. Dat mag niet in de buurt van woonkernen vanwege vrijkomende dampen. Komen we daar dankzij de e-noses achter, dan melden we dat en kan bijvoorbeeld de Zeehavenpolitie in actie komen.'

OVERLAST MELDEN?

Ervaar je overlast van een bedrijf of evenement? Denk aan stank, lawaai, stof, afval of ongedierte, geef het dan door aan de meldkamer via tel. 0888-333 555 of op de website: dcmr.nl

Kinderspagna

DUIKEN NAAR

de havenbodem

Heb je in het zwembad wel eens de bodem aangetikt van 'het diepe'? Meestal is zo'n bad ongeveer 2,5 meter diep. Voelde je het in je oren? Moet je nagaan hoe het is om naar de bodem van de haven te duiken. De havenmeester vertelt op deze pagina dat de haven tot wel 23 meter diep is, zodat grote schepen de bodem niet raken. Dat betekent acht of negen keer zo diep duiken als in het zwembad! Daarvoor moet je lang je adem inhouden. Alleen geoefende duikers met de juiste diploma's mogen in de haven duiken. En zij doen dat met een voorraadjie lucht in flessen op hun rug. Wel zo veilig!

Voor ANKER

Je weet vast wat een anker is. Dat gaat overboord als een kapitein zijn schip op een vaste plek wil houden en het bijvoorbeeld niet aan de kade kan vastleggen. Een anker herken je aan zijn 'gebogen armen'. Toch hebben ze die pas ongeveer tweehonderd jaar. Daarvoor hadden ankers rechte armen, een uitvinding van de Romeinen. En voor die tijd? De Egyptenaren gooiden gewoon een verzwaarde boomstronk overboord, of een mand met stenen. Dan is een anker wel wat handiger.

Knutselen VOOR PRO'S

Een bootje vouwen, dat kunnen we (bijna) allemaal. Maar er zijn ook knutselaars die een stap verder gaan. Die maken van karton een miniatuurschip precies zoals de echte. Maar dan bijvoorbeeld vierhonderd keer zo klein. Je kunt hiervoor speciale bouwplaten kopen van geliefde schepen. Zoals de Queen Mary uit 1936 of het ss Rotterdam uit 1959. Engelengeduld en een vaste hand zijn een vereiste. Misschien iets om samen met je opa, oma of ouders te doen? Bouwplaten koop je bijvoorbeeld bij nautiek.nl

Exotische havennatuur

In de haven kun je opvallende plantensoorten tegenkomen. Sommige groeien niet van nature in dit gebied. Dat noemen we 'exoten'.

Onder die exoten zijn ook een paar soorten die zich nogal enthousiast verspreiden. Soms té enthousiast. Dat noemen we 'invasieve exoten'. Het is belangrijk om ze in de gaten te houden, zodat ze de boel niet compleet overnemen. Gebeurt dat wel, dan grijpen natuurbeheerders in. Hun doel is om de natuur in balans te houden. Wat zijn de meest opvallende havenexoten? We zetten ze op een rijtje:

Reuzenberenklauw

De reuzenberenklauw groeide vroeger alleen in Azië, maar werd 150 jaar geleden naar Europa gebracht als sierplant. Nu duikt hij overal op. Als je een reuzenberenklauw aanraakt, kun je pijnlijke blaren krijgen als de zon schijnt. Goede redenen om deze plantengigant actief onder controle houden. Daarom snijden we in het voorjaar zijn steel door, zodat het havengebied reuzenberenklauw-vrij blijft.

Aziatische duizendknoop

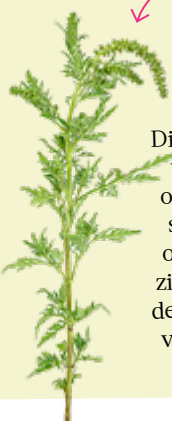
Van alle exoten zorgt de duizendknoop voor de grootste problemen. Deze groene avonturier uit Japan duikt overal op en zijn sterke wortels en stengels kunnen veel schade aanrichten.

Aan wegen, leidingen, gebouwen, noem maar op. Omdat uit één stukje wortel of stengel een hele nieuwe plant kan groeien, kost het beheersen van deze ondergrondse ontdekker veel tijd, geld en inspanning. Bureau Stadsnatuur test verschillende tactieken: uitgraven, verhitten, onder stroom zetten en begieten met zoutwater. Maar wat het beste lijkt te werken: de plant bedekken met zeil en doek. Eén ding is zeker: van deze groene superschurk is de haven nog niet verlost.

Alsemambrosia

Dit kleine plantje groeit in Noord-Amerika. Verstoep tussen scheepsladingen graan en vogelvoer is hij ons land binnengekomen. Alsemambrosia zorgt in september en oktober voor hooikoorts, maar kan ook allergische reacties op je huid geven. Ondanks zijn onschuldige uitstraling is het dus belangrijk om deze pestkop zoveel mogelijk bij het vuilnis te gooien voordat hij bloeit. Tip: doe handschoenen aan als je hem uit de tuin gaat wegtrekken.

Vraag het DE HAVENMEESTER

Hoe diep is de Rotterdamse haven?

Het water in onze haven is niet overal even diep. Dat heeft te maken met hoe diep wij het laten graven. Elke dag blijven zand van de rivieren en zout uit de zee op de waterbodem van de haven liggen. Om te zorgen dat het toch diep genoeg blijft om te varen, laten we dat de hele tijd weggraven. Het begint al bij onze speciale ingang op zee, de Eurogeul en Maasgeul, samen 57 kilometer lang. Die wordt door Rijkswaterstaat steeds 23 meter diep gehouden. Ruim zeven verdiepingen! Daardoor kunnen de diepste tankers ter wereld bij Maasvlakte 2 de haven invaren. Hoe verder van de zee, hoe ondieper. Bij Maassluis is de vaarweg in het midden nog zo'n achttien meter diep, bij Schiedam vijftien en in Rotterdam centrum ruim twaalf meter. Dat is nodig ook: de grootste cruiseschepen die hier aanleggen, steken negen meter het water in (een verdieping of drie). De havens waarin de schepen aanleggen, de havenbekkens, zijn minder diep dan de vaarweg middenin. Lootsen en kapiteins moeten precies weten waar het diep genoeg is om er te kunnen varen.

Wil je zien hoe diep het bij jou is? Check dan deze website: gis.portofrotterdam.com/apps/mcs_nap

Ook een vraag? Mail naar: havenkrant@portofrotterdam.com o.v.v. 'Havenmeester'.

‘Ik houd van de rivier en haar getijden’

Aan het begin van de Keilehaven in Rotterdam-West ligt een nieuw getijdepark. Eb en vloed hebben hier vrij spel. ‘Een oud havenbekken kun je goed afwisselen met prachtige natuur’, zegt ontwerper Marit Janse.

Veel Rotterdammers weten het misschien niet, maar de Nieuwe Maas die dwars door de Rotterdamse haven stroomt, is een getijdenrivier. Eb en vloed zorgen voor een hoogteverschil van gemiddeld anderhalve meter. In de grootsheid van de haven is dat niet te merken, maar wel in het getijdepark bij de Keilehaven. ‘Het park bestaat uit terrassen die verschillen in hoogte en aflopen naar het water. Tijdens vloed staat het deels onder water, zodat vissen en andere waterdieren hier vrij spel hebben’, zegt ‘bedenker’ Marit Janse van stedenbouw- en landschapsarchitectenbureau de Urbanisten. De komst van het minipark – nog geen twee voetbalvelden groot – is onderdeel

van een groter plan om de rivieroever van Rotterdam te ‘vergroenen’. ‘Langs de Nieuwe Maas – van Hoek van Holland tot Dordrecht – zie je veel typische getijdenvegetatie: ruige rietoevers en bloeiende oeverplanten zoals kattenstaart en watermunt. Deze ‘biotopen’ zie je terug in de terrassen van het park. Zo herkennen mensen het landschap waarin we wonen.’

Sloopmateriaal

En wat bijzonder is: voor het park zijn veel materialen hergebruikt, van zand tot stoeptegels uit ‘onttegelde’ Rotterdamse tuinen. ‘Oud materiaal is beter. Het veroorzaakt minder CO₂-uitstoot en is goedkoper. Mossen en algen zetten zich er sneller op vast en het is kalkrijk.

Daar houden planten, zoals varens, van.’ En nu is het wachten op de bezoekers. Omwonenden, maar ook vogels, insecten en vissen. Want daar is in het ontwerp rekening mee gehouden. Marit: ‘Het water is ondiep. Zonlicht bereikt de bodem waardoor planten gaan groeien. Daar komen vissen op af, die weer voedsel zijn voor vogels.’ Marits wieg stond in Rotterdam, maar ze groeide op in Zeeland aan de Oosterschelde, ook een getijdenrivier. ‘Als Zeeuwse weet je wanneer het hoog water is. Als kind wist ik: nu moet ik gaan zwemmen, want de vloed komt op. Ik houd van de rivier en van haar getijden. Dat dit nu zichtbaar is, midden in de haven, vind ik prachtig.’

TENTOONSTELLING IN KEILEPAND

‘Hoe willen wij wonen M4H 2030’. Zo heet de tentoonstelling die op 15 juni opent in het Keilepand. Je maakt hier kennis met het ontwerp van de Keilehaven en de (gewenste) toekomst voor de Merwe-Vierhavens (M4H). keilecollectief.nl/evenementen

AGENDA

Lekker op stap in de haven

FOTO: ANP / ARIE KIEVIT

1 aprilviering

Op 1 april 1572 bevrijden de watergeuzen Brielle. En dat wordt nog steeds jaarlijks gevierd. Toneel, muziek en geuzenbier brengen zestien-eeuwse sferen naar de Brielse binnenstad. En jij kunt het meebeleven. Bekijk het programma op 1aprilbrielle.nl

FOTO: BART WESTERDIJN

VL92 Balder

Hoe zag het leven van haringvisserij er honderd jaar geleden uit? Dat kun je zelf beleven aan boord van de VL92 Balder, de oudste in originele staat verkerende haringlogger. Dit monument uit 1912 is te bezoeken als onderdeel van Museum Vlaardingen. Maar je kunt ook virtueel een kijkje nemen: zeillogerbalders.com/Beleef_de_Balder

FOTO: GETTY IMAGES

Opening strandseizoen

Hoek van Holland kent een traditie op Hemelvaartsdag die ver teruggaat: de opening van het strandseizoen. Dat viert de badplaats op donderdag 9 mei met de grootste braderie van Zuid-Holland. Van 10 tot 16 uur vind je tientallen kramen langs de Rivierkant. 's Avonds is er een groot feest (ticket verplicht). villaonthebeach.nl

Port Pavilion

Op zoek naar inspiratie voor een (haven)uitstapje? Stap dan binnen bij Port Pavilion. Hier vind je een overzicht van alle (fiets)routes, uitkijkpunten, tours, attracties, stranden en natuur- en recreatiegebieden in en rond de haven. Ook kun je complete dagtrips meenemen. Schiedamsdijk 68, Rotterdam

Theaterwandeling Delfshaven

Wist jij dat zeeschuimer Piet Heyn is geboren in Delfshaven? Dat en nog veel meer kom je aan de weet tijdens de Story-Trail Theaterwandeling op 20 april door deze Rotterdamse wijk vol historie. Leer alles over de oersterke zakkendragers, over haringvangst en walvisvaart. Tickets via storytrail.nl

Verankerd

Waar voel jij je thuis, waar ben jij 'verankerd'? Hierover maakte het Maritiem Museum een expositie samen met jonge Rotterdamse makers. Centraal

staan persoonlijke verhalen over migratie over zee. Soms feitelijk, soms aangrijpend, maar voor velen herkenbaar qua beleving. maritiemmuseum.nl

Opbouwdagen 2024

Het moderne Rotterdam (maar ook de haven) kreeg vorm tijdens de wederopbouwperiode (1940-1970). Het verhaal van de wederopbouw staat centraal tijdens de jaarlijkse Opbouwdagen, ditmaal van donderdag 16 mei tot en met zondag 19 mei. Met wijkexposities, stadswandelingen, lezingen en publieke gesprekken. De Rotterdamse Tarwewijk, ten zuiden van de Maashaven, vormt dit jaar het epicentrum. Maar er zijn bijvoorbeeld ook activiteiten in Merwe-Vierhavens (M4H). Houd de website in de gaten voor het complete programma: wederopbouwrotterdam.nl

Online meer Havenkrant

De Havenkrant alweer uit? En snak je naar meer havennieuws? Geen nood, ga naar de online Havenkrant. Deze is interactief, bevat extra artikelen, video's en beschikt over een uitgebreid archief. Ook kun je je hier inschrijven voor de Havenkrant-nieuwsbrief. Zo weet je zeker dat je nooit een update over de haven mist. Scan de QR-code hiernaast of ga naar:

havenkrantonline.nl

Ook op Instagram, Facebook, X en

YouTube pak je je portie haven mee via

@havenrotterdam. In de gaten houden dus!

Scan de QR-code en lees de Havenkrant Online

COLOFON

CONTACT HAVENBEDRIJF ROTTERDAM

Afdeling Corporate Communicatie
Postbus 6622, 3002 AP Rotterdam
010-2521010
havenkrant@portofrotterdam.com

UITGAVE

De Havenkrant is een uitgave van het Havenbedrijf en voldoet aan de norm voor huis-aan-huis-verspreiding. De Havenkrant is geen reclamefolder en bevat dan ook geen advertenties. De Havenkrant heeft een eigen redactionele inhoud, die met zorg is gemaakt. Ondanks de zorgvuldigheid kunnen er onjuistheden in de krant staan. Gezien de productietijd van de Havenkrant kunnen we de actualiteit van de gegevens niet altijd garanderen. Check online voor de laatste stand van zaken. Aan de inhoud van de krant kunnen geen rechten worden ontleend. Het overnemen van artikelen en beelden uit de Havenkrant is alleen toegestaan na schriftelijke goedkeuring van het Havenbedrijf Rotterdam. Meningingen in deze krant zijn niet noodzakelijkerwijs de mening van de directie van het Havenbedrijf Rotterdam. De Havenkrant wordt vier keer per jaar verspreid onder inwoners van de regio Rijnmond in een oplage van 530.000 exemplaren en verschijnt ook online.

PAPIER

Deze Havenkrant is gedrukt op FSC-gecertificeerd papier. Bij het drukken wordt het gebruik van chemicaliën en energie zo veel als mogelijk beperkt.

REDACTIE

Havenbedrijf Rotterdam: Erik Stenhuis (hoofdredacteur), Myke van den Heuvel (eindredacteur), Gijs Warmenhoven, Marjan van der Marel, Tie Schellekens, Judy Schnitger-Zwinkels, (redactie), Sacha Evers (stagiair).
Maters en Hermens communicatie en journalistiek: Marcel Gansvoort, Rody van der Pols (redactie), Jan Peter Hemminga (art direction)

Mis je iets in de Havenkrant?

Mail ons en wie weet schrijven we erover!
havenkrant@portofrotterdam.com

Beleef de haven in FutureLand

Bij FutureLand kom je alles te weten over de modernste haven van Europa. Pak een tablet en ontdek via augmented reality op welke manieren de haven steeds slimmer wordt. Combineer je bezoek met een vaartocht op de FutureLand Ferry of een rit met de FutureLand Express en zie met eigen ogen de grootste schepen en modernste terminals. Ook zijn er talloze activiteiten. Voor tickets en programma: futureland.nl

Paasbrunch op de FutureLand Ferry, zo 31 mrt.

Beleef de Rotterdamse haven terwijl je aan boord geniet van een uitgebreide brunch.

Fossielen expeditie, zo 31 mrt, zo 28 apr.

Speur naar fossielen op het Maasvlaktestrand onder leiding van fossielenjager Walter Langendoen.

Creatieve kinderworkshop, vr 29 mrt, ma 1 apr, zo 28 apr.

Schilderen op canvas of gevonden stenen.

Haaien-eieren zoeken, ma 1 apr.

Onder begeleiding zoeken naar eikapsels op het Maasvlaktestrand. Oftewel: eieren van roggem en haaien!

Themadag 'De Douane', zo 21 apr.

In het kader van 'gluren bij de burens' krijg je op deze dag een exclusief inkijkje in het werk van de Douane.

Kidsquiz, di 30 apr.

Quiz voor kids van 6-10 jaar. Na afloop ben je een havenexpert. Deelname is gratis, reserveren is niet nodig.

Moederdag, zo 12 mei.

Heb jij een stoere mama? Neem haar mee naar FutureLand voor een bijzondere excursie.

Instapresentatie, wekelijks

(check online de agenda). In 45 minuten word je helemaal bijgepraat over alle ontwikkelingen in de haven.

Dordt in Stoom

Van vrijdag 24 tot en met zondag 26 mei sinst en stamp heel Dordrecht. Dan wordt voor de twintigste keer 'Dordt in stoom' gehouden, met 250.000 bezoekers het grootste stoomfeest van Europa. Het is een gigantisch evenement, verspreid over twee gebieden in de stad. De toegang is gratis. Maar met een dagkaart ('Stoomrondje Dordt') kun je onder andere meereiden op de stoomtrein, een rondvaart maken op een van de stoomboten en krijg je toegang tot de modelbouwshow. Trek drie uur uit om alles te zien. [kijk voor kaarten en info op dordtinstoom.nl](http://kijkvoor kaarten en info op dordtinstoom.nl)

Win

tickets voor Dordt in Stoom. Stuur voor 30 april een bericht naar havenkrant@portofrotterdam.com o.v.v. 'Dordt in Stoom' en maak kans op dagkaarten voor twee personen. De Havenkrant geeft in totaal acht setjes weg!